

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szechenyitér 2. Telefonszám 124

Szerkesztésért felelős:
(ZV) ER. KISS PÁLNE.

Alapítónak:
ER. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egyóra 1 K 80

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egyóra 2 K 10

Siberes tűzérési harcok nyugaton.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés)

BERLIN, szept. 14.

Nyugati hadszíntér:

Rupprecht bajor trónörökös hadserege:

Flandriában dél óta a heves tűzérési harc a Houboutti erdő és a Komines (pern) csatorna közt Prozeubertől északra esik és korán reggel pergőtűze fokozódott. az angolok nem támadtak, szept. 12-től 13-ra virradó éjjel Württembergi századok az ellenséget Eglangemartól északra fekvő erdőrészekből kivetítették, számos angolot foltak el. Az Artoisban és St. Linéntől északra több telderítő vállalkozásunk sikerrel járt.

A német trónörökös hadsereg arcvonalai:

Gunglcsúttól nyugatra Cdisne mellett Westfalát és Haura hamesapatok a franciák második vonalába nyomultak azok harcban súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek és foglyokkal tértek vissza. A Champagneban Verdun előtt a tűzérési harc csak egyes szakaszokon fokozódott.

Keleti harctér:

A keleti tenger és a fekete tenger közt nem volt jelentősebb harcok e emény.

Macedón arcvonal:

Az Ochrida tónál a helyzet változatlan.

L U D E N D O R F F.

A képviselőház ülése.

A parlamentben ma folytaták a miniszterelnök program beszéde felett megindult vitát.

Szász Károly elnök az ülést megnyitva meleg szavakkal pártállta el az elhunyt Eleonóra királyné címét és jelenté, hogy a király Szurmay Sándor honvédelmi minisztert a Mária Terézia rend levágójává nevezte ki és bárói rangra emelte. Az utóbbi bejelentést parancsra tartó tapsztal és eljénesszel fogadták a Ház minden oldalán.

Az elnök jele, hogy Pálfi György az irarcikkak máxi mátsa de gában ürgés interpellációra kéri és kapott engedélyt, amelyet a napirend letárgyalása után fog elmondani.

Az első szónok Fényes László volt. Beszédében azt mondta, hogy az új kormány feje olyan kiváló mestere a mai pénzgazdaságnak, hogy nem kívánhatjuk tőle, hogy a tőke uralmát megújra. A Ház elismeri, hogy az addigi osztály uralkodás nem elég és hogy ide más embernek kell jönni.

Kállay Tamás közbeszólt: Mind fellép, aki itt ül!

Fényes László: Meg is fog bujni. (Zaj) Ha az állam a hara védelmére elvitte a családientartókat kötelessége, hogy póolja őket. A hadisegélyekből a harminc év előtti letmirum van, a hőök hozzártározói nyomerba jutottak. A hadügy terén eddig mindennünk közös és egyforma volt az osztrákokkal. A két függetlenségi párt az érdekem, hogy 1915-ben, ha máshol nem is a hadisegélyezések terén önállókká lettünk. Nélünk azonban a hadisegély sokkal kisebb, mint az osztrákoknál. (Nagy zaj támad).

Közbekiállások balról: Miksa?

Zinszky István közbekiállt: Hiába beszéltünk, leszavaztak.

Fényes László: Tudom, hogy ez lesz a válasz, de tessék vele kijönni a falvakba, hogy mit mondanak az asszonyok. Sok ezer asszonyt és gyereket és tízezer katonát tudok idehozni, akik bizonyítani fogják, hogy a függetlenségi pártok nem tartják meg a kötelességüket. (Nagy zaj a baloldalon.)

Felkiállások: A bankok lepleztek. Hallatlan, miért ép minket vadol?

Fényes László: Helyes, vagyok minden képviselővel menni a kerületbe. Ezt a szemből fogják mondani az asszonyok. Nem mondom azt, hogy — felvitte Fényes emelt hangon — összeszorított fogakkal és összeszorított ökölökkel kell állni a harcot, a mint azt a tegnapi ülés egyik szónoka hangoztatta, mert ha nem lesz erejük öklüket összeszorítani, utolsó erejükkel itt fognak szétülni közöttünk.

A Házban óriási zaj tör ki.

Polónyi Géza odakiált: Fényesnek; Szémetelenség ilyen mondani.

Fényes László (magából kikeltten kiáltja vissza): Mit mondott az ur?

Polónyi Géza: Azt mondtam, hogy háboruban nem lehet így beszélni.

Fényes izgalomtól remegő hangon; Nem igaz, nem ezt mondta. Ő mindig ferdeletti, most is ferdeletti.

Madarassy-Bécs Gyula: Szerénytelenség egy öreg emberrel így beszélni. Hallatlan.

Fényes László: Én nem szerény embereknek jöttem ide. A nek nem tetszik, menjen ki. (Általános nevetés fogadta Fényes László szavát).

Ennek folytatásos csengése.

sére a zaj végre eláll és Fényes folytatja beszédét, a melyben követeli, hogy a hadisegélyeket legalább olyan magasra emeljék, mint Ausztriában. A hadisegélyezést ki kell vonni a jegyzék kezéből. A kormány egy hónapon belül emelje fel a hadisegélyek emelésének az akadályát, hogy lerontja valutánkat. Ezzel szemben az az igazság, hogy a valutánkat az rontja le, hogy a külföld olcsón vásárol és mi pedig drágán fizetjük az iparcikkeket. (A pénzügyminiszter elneveli magát).

Fényes László: Nem tudom miért mosolyog a pénzügyminiszter ur. Ne mondják, hogy a hadisegély lerontja a valutát.

Wekerle Sándor miniszter elnöke: Ugyan, ki mondta ezt?

Fényes László: Én csak emberektől hallottam ezt. A kormány kötelessége azt követelni, amit az ellenzék körében követelnek. Ne beszéljék a delgel.

Wekerle Sándor: Most dolgoznak rajta.

Fényes László: Már három éve, hogy delgoznak. A képviselőnek az a kötelessége, hogy elmondja mindazt, amit a nép odakint beszél. Ezután Fényes László teljes csendben fejezte be beszédét, melynek végétével egyetlen éljen, vagy taps sem hangzik el.

Polónyi Géza beszédét azzal kezdi, hogy öreg már ahhoz, hogy konfliktusokat keressen.

Fényes beszéde alatt rögtön kezdtek feszülni idegek, de ő nem mehetett ki, amikor hallotta miket beszél, mint a tébsiek, mert ő a következő zónok és így kénytelen volt mindent végig hallgatni. Tiltakozik az ellen, mintha itt nem lenne mindenki áthatva a hőök hozzátartozóinak segítségével. Magyarország az anyagi romlás és szédalma alatt a gondoskedni fog rólok, ahhoz nem kellnek ide ilyen postelek. Vakmerőség a törvényhez ilyen igy lázítani a épet. A szegény asszonyokkal la arja hitelni, hogy itt csupa unektok illek. Erről a hangról le fogják szektatni ő képviselő urakat.

Tanuló fiúk felvétetnek.

Visszavertük az olaszok támadásait Monte San Gabrielnél.

(Hivatalos jelentés.)

BUDAPEST, szept. 14.

Keleti hadter:

A Monte San Gabrielle északi lejtőjén az olaszok három támadását visszavertük.

Egyébkint egyik arcvonalról sinés különösebb jelenteni való.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Kitört az orosz polgárháború. Amerika szakított Svédországgal.

Frakfurt. Stockholmi jelentés szerint ellenőrizték a hírek azt mondják, hogy Pétervárott kitört a polgárháború. A főváros utcáin összejötték a maximálisták a kozákokkal.

Hága. A svéd kormány nyilatkozata Argentínát kielégítette és az argentinai kormány további lépést nem tart szükségesnek. Az amerikai kormány ellenben megszakított minden összeköttetést Svédországgal és lefoglalta a kikötőben lévő svéd hajókat.

Kerenszki és Kornilov seregei.

Pétervártól 60 kilométernyire megalköznök. Oroszország polgárháboruja.

A Reuter-ügynökség Londonból azt a hírt kapta, hogy Oroszországban már kitört a polgárháború.

Pétervárról ide semmi ilyen jelentés nem érkezett, csak az munkás- és katonatanácsnak a hadsereghez, a haditengerészethez és a vasutasekhoz intézett proklamációja.

A proklamáció felszólítja a hadsereget, haditengerészetet és a vasutaseket, hogy Kornilovval szemben Kerenszki és az ideiglenes kormány intézkedését támogassák. Kornilov — mondja a felhívás — az ellenforradalom élére állt és Pétervár ellen vonul katonáival. Kornilov Pétervárról az egész orosz néppel és hadsereggel fogja szemközt találni magát.

A bolsevik párt utolsó százezer emberéig csatlakozott Kerenszkihez, már pedig amit a bolsevik-párt akart az történik Pétervárott. Az ellenforradalom réme az egész Keleti tengeri flottát és a pétervári

hadsereget hadsereget Kerenszki oldalára állította. Kerenszki diktátori hatalmat kapott.

Négy nappal ezelőtt a Vicsersznaja Vremja még úgy lántelte föl a helyzetet, mintha az egész ellenforradalmi mozgalom elaludt volna a nagyhercegek letartóztatásával. Nikolajevics nagyhercegnek sikerül elmenekülnie. A nagyherceg bizonyos nagy követ fuj Kornilovval. A hozzák kötelek nagy része Kornilovhoz csak lakozott.

Makói gazdák figyelmébe!

A belügyminiszter az erdéli elhagyott román birtokok kezelésére alkalmas gazdákat keres, akik ezeket a birtokokkal kezelnek. Jó díjazást kapnak érte.

Akiket a dolg érdekkel jelentkezzenek a rendőrséftény ságon. Előnyesen részesülnek, akik gazdák és birtokok kezeléseéhez értenek.

NAPI HIREK

— A belügyminiszteri nyugdíjasok özvegyek és szülőien árva felhívatnak, hogy a részükre kiutalványozott háborús segély felvétele végett nyugdíj könyvecskéikkel a makói m. kir. adóhivatalnál mielőbb jelentkezzenek.

— A Vörös Kereszt nyere mény kötvényei. A Vörös Kereszt Egylet 1,200,000 dr egyenként 40 korona névértékű és 80 koronával beváltásra kerülő adó bélyeg és illeték mentes nyere ménykötvényt becsatolt ki aláírásra hadségi tési és népjóléti célokra. A sorolási terv szerint a főnyere mények egy egy húzásnál 450.000, 300.000, 200.000.

Ablakredőnyök önműködővel

mindennapi használatra kapható Pálmagy-egés

100.000. és 20.000 K. tesz ki. Ezenkívül 11 esetben egy millió koronás fénycereményt sorolnak ki. A fénycereménykölsöm kötvényei 120.000 sorozatban vannak beosztva: minden sorozat tíz nyercereménykértényt foglal magában. A nyercereményeke a központi állampénztár fizeti ki, aláírási ár dárbanként 52 korona, aláírási határidő 1917. szept. 10-12 éig. Makón a kifutó sorsjegyeket a Makói Népbank részvényársaságnál.

A nőliszivilékek köréből. Szombaton este 8 órakor a Kereskedők Egyesülete helyiségeiben levő otthonunkban zenés táncestélyt rendezünk továbbképző tanfolyamunk javára, melyre ezúton küldjük meghívókat. Belépő díj személyenként 1 korona. A makói csoport vizsgálmi bizottsága.

Az új magyar Vörös kereszt sorsjegyek kibocsátása. Az a magasabb cél, melyet a Magyar Vörös Kereszt Egyesület szorgal és az a kifutó sorsolási terv, melyet az új vörös kereszt sorsjegyekre megállapítottak, olyan nagyarányú érdeklődést keltett a sorsjegyek iránt, amilyenre eddig érték papírkibocsátás alig találkoztunk. Minden jel arra mutat, hogy a kibocsátásra kerülő összesen 1 millió 200 ezer darab sorsjegyet többszörösen túljegyzik. Ajánlatos tehát, hogy mindenki már most biztosan magának ezekből a sorsjegyekből, mert természetesen azokat a jegyzéseket részesítik előnyben, melyeket előbb eszközölnek. Egy sorsjegy ára 52 korona, viszont minden sorsjegyet kivétel nélkül 80 koronával fognak visszaváltani és a visszaváltásig minden sorsjegy olyan nyercereményhúzásokon vesz részt, melyeken 11 esetben 1 millió 19 esetben 500.000 és 300.000, 200.000, és 100.000 és 100.000 korona fénycereményt, azoknál csak nagy összegű melléknyercereményt sorolnak ki. Jegyzéseket a Makói Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaságnál lehet eszközölni, mely intézet a sorsjegyekre vonatkozólag szivesen ad akár személyesen, akár levélben, bármilyen felvilágosítást.

A kalapmodellek megérkeztek a legújabb s legolcsóbb modellekkel velur bársony

és filic kalapformák legújá nyosabb árban szerezhető be Vozárik Emma divattermében, Bajza utca 1. Tanuló leányok felvételek.

Szinbáz.

MŰSOR:

Szombaton páratlan bérletben, itt először „Zsuzsi” énekes paraszti vígjáték.

Vasárnap délután első helyiakkal „Czánybáró” nagy operett.

Vasárnap este másodszor bérletáránban „Zsuzsi” énekes paraszti vígjáték.

Hétfőn Szabó Margit második fellépésével páros bérletben „Lengyelvár” (Pálenbluth nagy operett).

Kedden Szabó Margit harmadik fellépésével páratlan bérletben „Mágnás Miska” nagy operett.

Jókarban levő kerékpár

első. Megtekinthető Zöldia utcán 23. szám alatt.

CSELÉDNEK

13-15 éves leány felvétetik

85 kat. hold

szántóföld Keszorháton tanyánál lottal együtt egy vagy több évre gabona vagy hagyma alá bérbe vagy feles gazdálkodásra kiadó, esetleg az egész kedvező fizetési feltételek alatti eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a lap kiadóhiv.

ELADÓ egy fiatal fajős - tehén

megtekinthető Kávia u. 46 szám alatt.

Ratkay Ferenc

tudatja, hogy nála állandóan aranka mentes HEEHMAGOT lehet kapni, egy kicsinyben, mint nagyban. Értekezni lehet: Váradi utcai vendéglőjében.

Eladó földek városalatt

Verebesben 6 hold, Girizdesben 2 " Bányában 1 " Értekezni lehet:

Iritz Miksánál.

Az internátusban

két konyhacseléd és két bejáró kenyérszótó viszony szennel alkalmazást nyer.

Tanctanítási felhívás

Tisztelettel értesítem a tanctanítandó ifjúságot, hogy az ősszel

tanctanfolyamot felvő né 10. szeptember a Kozmuth utcai 48. sz. kör tanteremben tanítani fogom a legelőbb táncoktól kezdve a legmodernebb táncokat. Egyben értesítem azokat a tanctanítandó ifjúságot akik a pri vát tanítást ösztözték azok részére is 10. szeptember, meg a tanítást még pedig 6-8 óráig fogom tanítani a legelőbb és legmodernebb táncokat.

Nagybányai pártfogásukat kérve maradok tisztelettel:

Tóth Antalné ökl. tanctanítónő

Hordókat, üvegeket a legmagasabb napiáron veszek.

Iritz Sámueli özv. cég.

Eladó 6 drb csikó

és egy drb bő tejű flak tehén

IRITZ MIKSÁNÁL.

Dughagyma

több métermáza eladó. ÖZV. BAZSÓ DÉNESNÉNAI, Csanádapályn.

Egy kocsi

és egy kiszolgáló leány felvétetik Iritz Sámueli özvegye cégnél

Félix fürdő

Nagyvárad mellett) 49. termézetes forrás, palatium és iszap ellen a fürdőjében javulva. Uj rendezés, villanyvilágítással Uszoda, hidagvízgyógyfürdő és napfürdő. Melegkúria és nap minden szakában. Prospektus küld az igazgatóságnak.

ELVESZETT

vasárnap 9 óra reggel 11 óra kör Gulácsi lakatos elvett a lencsés székben egy fűszeres zsebkendőben kötve. Belső csücsökös magzati jelöléssel részese. Jelentkezni a rendőrségen vagy a Független Újságnál, esetleg Hoeszu utca 26 szám.

Szt. László Püspök-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hővíz források természetes forrása 42°C, kénes hőforrások már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csúsz, osontályos, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas tenyésző kővetés a város park mellett. - Villanyvilágítás az egész telepen és az egész szobákban. Nagy szobákban nyári uszoda 25°C hőmérséklettel, napfürdő, konyha. Fürdőszobát küld az igazgatóságnak:

Komzák Alajos, a fürdő igazgatója

Eladó földek.

Bogárdán Cs. Varga István szomszédságában egy fertály tanya föld, ugyanígy társakba Feder Péter szomszédságában két paraszti föld eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál, Vajda Mihállyal járóndó 86 szám.

Aratforgalmi részvénycsere Makó.

Deák Ferenc-utca 12. szám alatt.
SÜRGÖNYCÍM: MANDL MAKÓ.
TELEFON: 48. SZÁM.

Hagymamagot,

petrezselyem, lucerna és indenféle magvat a LEGMÁBBSÁBB áron vásárolunk. Bugyagymót és hagymaféléket a maximális áron átveszünk.

Zsákok jó karban lévő bazznák, JUTÉBÓL készítéseket [utányosan eladjuk.

Fűzvevessző kukorica kétézéshez igen alkalmas, talpon kislánconként a gacsi hal tanyán kapható

Ügyes bevásárlókat egy a helyben, mint vidéki piacokon is veszünk

Disztemetkezői vállalat.

KISS KÁROLY

disztemetkezői vállalata.

Eme ésezt rendezését a leggyorsabbtól a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezésel. Ére és faszopó raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti séghez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

Marhabört,

lábört, juhbört, nyulbört, báránybört, esikbört és mindenfajta börtöt és gyapjút, a legmagasabb napi áron veszek.

Löwenstein Ármín

Deák Ferenc- u 48 szám.
 Pécsen, Normál té mellett.

Legjobb minőségű Gyereki és Menses

fehér- és vörös borek, valamint a legjobb minőségű eredeti Kőbányai világos és Szent István dupla maláta sör kicsinyben és nagyban

Iritz Samuel özv. cégnél kapható.

Tanuló fiúk felvétetnek.

Makói Független Újság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.